

I hver oppgave er det angitt en maks-skår. Til sammen er det mulig å få 50 poeng. I oppgave 1 skal man svare på ett av alternativene. Det er lov å gi et svar på begge spørsmålene. I så fall vil høyeste skår bli tellende.

#### OPPGAVE 1, ALTERNATIV 1

(4 poeng) Anta at  $M$  og  $N$  er flate  $A$ -moduler. Vis at  $M \otimes_A N$  også er flat over  $A$ .

#### OPPGAVE 1, ALTERNATIV 2

(8 poeng) La  $A$  være en ring. Vis at dersom det for ethvert maksimalt ideal  $\mathfrak{m}$  ikke finnes noen nilpotente elementer i lokaliseringen  $A_{\mathfrak{m}}$ , så finnes det heller ikke noen nilpotente elementer i ringen  $A$ .

**Løsning.** (Alternativ 1) La  $P \rightarrow Q$  være en injektiv avbildning av  $A$ -moduler. Siden  $N$  er flat har vi at  $N \otimes_A P \rightarrow N \otimes_A Q$  er injektiv. Men da er  $M \otimes_A (N \otimes_A P) \rightarrow M \otimes_A (N \otimes_A Q)$  injektiv siden  $M$  også er flat over  $A$ . Assosiativitet av tensorproduktet gir at  $(M \otimes_A N) \otimes_A P \rightarrow (M \otimes_A N) \otimes_A Q$  er injektiv og det følger at  $M \otimes_A N$  er flat over  $A$ .

(Alternativ 2) Anta at  $x \in A$ ,  $x \neq 0$ , er nilpotent. Annihilatoren  $\text{Ann}(x)$  er et ideal og derfor inneholdt i et maksimalt ideal  $\mathfrak{m}$ . Det betyr at  $\text{Ann}(x) \cap (A - \mathfrak{m}) = \emptyset$  og det finnes ingen elementer utenfor  $\mathfrak{m}$  som annihilerer  $x$ . Mao.  $x \neq 0$  i lokaliseringen  $A_{\mathfrak{m}}$ . Motsigelse.

#### OPPGAVE 2

I denne oppgaven lar vi  $\mathcal{R}(I)$  betegne radikalet til idealet  $I$  i en ring  $A$ .

- (10 poeng) Vis at  $I = \mathcal{R}(I)$  dersom  $I$  er et primideal. Finn et moteksempel på den motsatte implikasjonen, dvs. angi et idel som oppfyller  $I = \mathcal{R}(I)$  uten at  $I$  er et primideal.
- (6 poeng) La  $V(I)$  være mengden av primidealene  $\mathfrak{p}$  i  $A$ , slik at  $I \subseteq \mathfrak{p}$ . Vis at  $I + J = (1)$  hvis og bare hvis  $V(I) \cap V(J) = \emptyset$ .

#### Løsning.

- Vi har at  $I \subseteq \mathcal{R}(I)$ . La  $x \in \mathcal{R}(I)$ . Da kan vi finne en  $n > 0$  slik at  $x^n \in I$ . Men siden  $I$  er et primideal så er  $x \in I$ .  
Moteksempel,  $(xy) \subset k[x, y]$ . Dette er ikke et primideal, men idealet er lik sitt eget radikal, fordi  $f^n \in (xy)$  betyr  $f \in (xy)$ . Alternativt eksempel,  $(6) \subset \mathbb{Z}$  er ikke et primideal, men dersom en potens av et heltall er delelig med 6, så er tallet selv delelig med 6.
- Vi har alltid at  $V(I + J) \subseteq V(I) \cap V(J)$ . Det betyr at dersom  $V(I) \cap V(J) = \emptyset$ , så er  $V(I + J) = \emptyset$  og  $I + J = (1)$ , siden enhver ikke-enhet i  $A$  er inneholdt i et maksimalt ideal. Anta  $V(I) \cap V(J) \neq \emptyset$ . Da finnes et primideal  $\mathfrak{p}$  som inneholder både  $I$  og  $J$ . Men da inneholder det også  $I + J$ , og  $I + J \neq (1)$ .

#### OPPGAVE 3

La  $k$  være en kropp, og  $A = k[x, y, z]/(x^2 - y^2, z^2 - x^2)$  en gradert  $k$ -algebra, hvor graden til generatorene  $x$ ,  $y$  og  $z$  er 1. Vi lar  $\lambda(A_n) = \dim_k(A_n)$ .

- (8 poeng) Finn Hilbertpolynomet  $\lambda(A_n)$  til  $A$ . Hva er dimensjonen til  $A$ ?
- (5 poeng) La  $\mathfrak{m} = (x, y, z)$ . Finn et  $\mathfrak{m}$ -primært ideal med færrest mulige generatorer.

**Løsning.**

- a) Modulo idealet  $(x^2 - y^2, z^2 - x^2)$  kan alle monomer av grad  $n$  i  $A$  skrives som  $x^n$ ,  $x^{n-1}y$ ,  $x^{n-1}z$  eller  $x^{n-2}yx$ . Det betyr at Hilbertpolynommet  $\lambda(A_n) = 4$  for  $n \gg 0$ , dvs. konstant eller av grad  $d = 0$ . Dermed har vi at dimensjonen til  $A$  er  $\dim(A) = d + 1 = 1$ .
- b) Vi skal finne et  $\mathbf{m}$ -primært ideal med presis en generator. Betrakt idealet  $\mathbf{q} = (x)$ . Vi har opplagt  $(x) \subset (x, y, z)$ . På den annen side har vi at  $\mathbf{m}^3 = (x^3, x^2y, x^2z, xyz) \subset (x)$ , og  $\mathbf{m} \subseteq \mathcal{R}(\mathbf{m}^3) = \mathcal{R}(\mathbf{q}) \subseteq \mathcal{R}(\mathbf{m}) = \mathbf{m}$ . Det betyr at  $\mathbf{q} = (x)$  er  $\mathbf{m}$ -primært.

**OPPGAVE 4**

- a) (8 poeng) La  $B$  være hel over  $A$ ,  $A$  og  $B$  integritetsområder, og  $\mathbf{q}$  et ikke-null primideal i  $B$ . Vis at  $\mathbf{q} \cap A \neq (0)$ .
- b) (5 poeng) La  $B$  være hel over  $A$ ,  $A$  og  $B$  integritetsområder. Vis at  $\dim(A) = \dim(B)$ .

**Løsning.**

- a) La  $x \in \mathbf{q}$ ,  $x \neq 0$ . Siden  $\mathbf{q} \subset B$  og  $B$  er hel over  $A$ , vil  $x$  tilfredsstillere et monisk polynom

$$x^n + a_{n-1}x^{n-1} + \cdots + a_1x + a_0 = 0$$

hvor  $a_i \in A$ . Det følger at  $a_0 \in (x) \subset \mathbf{q}$ , og  $a_0 \in \mathbf{q} \cap A$ . Dersom  $a_0 = 0$  kan vi forkorte likningen med  $x$  (bruker at  $B$  er et integritetsområde), og gjenta argumentet. Dersom  $a_i \neq 0$  for en  $i = 1, 2, \dots, n-1$  så følger det at  $\mathbf{q} \cap A \neq 0$ . Dersom alle  $a_i = 0$ , så har vi  $x^n = 0$  og derfor  $x = 0$ , som gir en motsigelse. Altså er  $\mathbf{q} \cap A \neq 0$ .

- b) La  $(0) \subset \mathbf{p}_1 \subset \cdots \subset \mathbf{p}_n \subset A$  være en kjede av primidealer. Vi har  $(0) \subset B$  er et primideal siden  $B$  er et integritetsområde. Going-up-teoremet gir eksistens av en kjede av primidealer  $(0) \subset \mathbf{q}_1 \subset \cdots \subset \mathbf{q}_n \subset B$ , slik at  $\mathbf{q}_j \cap A = \mathbf{p}_j$ . Det betyr at  $\dim(A) \leq \dim(B)$ . La så  $(0) \subset \mathbf{q}_1 \subset \cdots \subset \mathbf{q}_n \subset B$  være en kjede av primidealer i  $B$  og betrakt kjeden  $(0) \subseteq \mathbf{q}_1 \cap A \subseteq \cdots \subseteq \mathbf{q}_n \cap A$  av primidealer i  $A$ . Anta  $\mathbf{q}_i \cap A = \mathbf{q}_{i+1}$ . Da er  $B/\mathbf{q}_i$  hel over  $A/(\mathbf{q}_i \cap A)$ , begge er integritetsområder og  $\overline{\mathbf{q}_{i+1}}$  er et ikke-null primideal i  $B/\mathbf{q}_i$ . Fra a) har vi da at  $\mathbf{q}_{i+1} \cap (A/(\mathbf{q}_i \cap A)) \neq 0$ , og det følger at  $\mathbf{q}_1 \cap A \neq \mathbf{q}_{i+1} \cap A$ . Motsigelse og vi har  $\dim(B) \leq \dim(A)$ .

SLUTT